

La blasfèmia, un conflicte religiós o cultural?

Dll, 17/02/2014 per Catalunya Religió

([OBS Blanquerna](#)) Les vinyetes de Mahoma, la llibertat d'expressió i l'Islam a Dinamarca van ser el temes d'obertura d'una jornada sobre blasfèmia organitzada per l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura a Barcelona el passat divendres 14 de febrer.

El professor danès *Tim Jensen*, de la Universitat Southern Denmark Odense, va exposar el cas de les polèmiques vinyetes de Mahoma i la reacció tant de les comunitats locals musulmanes com de la política del diari que les va publicar, el [Jyllands Posten](#). Jensen, que també és secretari general de l'Associació Internacional d'Història de la Religió, va dir que “no cal confondre vinyetes amb caricatures”.

Referint-se a la majoria cristiana danesa, va explicar que a Dinamarca molts luterans es consideren “cristians de cultura, no cristians de religió” mentre que els musulmans vinculen sempre “cultura i religió”. Jensen va observar que a Dinamarca el cristianisme és omnipresent, fins i tot al passaport, i es va preguntar si el debat sobre la blasfèmia és un debat sobre religió o més aviat sobre “valors”.

D'altra banda, **Malena Mangas**, periodista de Reporteros Sin Fronteras, va presentar l'Informe “Blasfemia. La informació sacrificada en el altar de la religió”, publicat el desembre de 2013. Mangas va il·lustrar amb mapes els llocs del món on la blasfèmia està perseguida, així com els indrets més tacats per la difamació a la religió, i va dir que “la religió s'ha fet servir a vegades com a excusa per tal que les visons sagrades no rebin crítiques”. En aquest sentit, va posar exemples de com a vegades criticar un govern concret es converteix en criticar Déu o la religió.

Antisemitisme

L'antisemitisme va ser abordat pel poeta i professor **Carles Torner**, en què va presentar dos casos d'odi al judaisme, entre ells el controvertit monologuista

francès Dieudonné, titllat d'antisemita.

Torner va dir que "l'antisemitisme no és una qüestió de religió" ja que "no es tracta d'insult a la religió sinó d'ofensa a les víctimes". Torner va admetre que "l'antisemitisme és part de la cultura europea".

La publicitat provocativa o ofensiva amb la religió va ser el tema abordat pel vicedegà de tecnologia de la Facultat de Comunicació Blanquerna, **Josep Rom**, que després de posar exemples de campanyes polèmiques amb la religió com les de Benetton o l'Església de Sant Mateu d'Auckland (Nova Zelanda) va recordar que tot i que "la provocació és natural en la publicitat", les marques són "conservadores".

L'acte, coorganitzat amb el Grau de Relacions Internacionals, va incloure també la perspectiva jurídica de la llibertat d'expressió a Europa, oferta per la professora de Dret Constitucional a la UB **Mar Aguilera**, en què va recordar la diferència entre "ofendre" o "molestar" quan ens referim a llibertat d'expressió i va explicar la jurisprudència de la Cort Europea pels Drets Humans en la matèria.

La trobada va tenir lloc a la [Facultat de Comunicació Blanquerna](#), en col·laboració amb el Grau de Relacions Internacionals i dins el projecte europeu [RISECI](#) (Religion in the Shaping of the European Cultural Identity), projecte liderat per l'Observatori i on col·laboren la Universitat d'Edinburgh, la Fundació Sigtuna de Suècia i el Museu del Cristianisme a Eslovènia. El RISECI és un projecte del Programa Cultural de la Unió Europa pel bienni 2013-2015. Les aportacions, en anglès, seran publicades properament en un volum.